

مکتبہ نجی صابو

ایکٹھی سنہ

دَارُ الْفُنُونِ
الہیاتیات کی کتابوں کا مجموعہ

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

مارت — ۱۹۲۸

شہزادہ ہاشمی : اوقاف مطبعہ سی

۱۹۲۸

سامی دینلرده قربانک ماهیت و فعالیتی

۱

بو بونی تعقیب ایده جک تدقیقلر ایله یالکیز سامی ملتلرده قربانک ماهیت و فعالیتنی تبیع و تشریح ایتمک فقط بوکا متفرع اولمق اوزره عینی زمانده قربانک عمومی بر نظریه سنی تأسیس تشبثنی موضوعمدن خارج براقق ایسته یورم . ذاتاً منحصرأ سامی واقعه لره استناد ایده رک قربانک عمومی بر نظریه سنی انشا ایتمک تشبثنی غیر علمی ایسه ده بوکا مقابل سامی واقعه لره کباشلیجه وجهه لری تام و واضح اولدیغندن یومتلرده مثبت واقعه لر ایله واصل اولاجغمز نتایجی ، دیگر ملتلرده مشاهده ایدیلن قربانلر واقعه لر ایله تأیید و یا تعدیل ایتمک علمی اصول نقطه نظرندن ک موافق بر طرز تدقیق و مبدأ حرکت در . اساساً دینی ، منسکی ، هر هانکی شاپان دقت بر انکشافه مظهر اولمش بالجمله ابتدائی ملتلرده ، بوتون عبادت افعالک انمودجی شکلی قربان مؤسسسه سی اولدیغنه کوره بو مؤسسسه نک مشکل فقط ضروری ترکیبته یعنی عمومی بر نظریه سنی تأسیسه مختلف اجتماعی مسلکله منسوب علما تشبث ایتمشدر لر . بو مختلف نظریاتی بوراده تلخیص ایتمکدن زیاده باشلیجه لرینی صره سیله قید ایتمکله اکثفا ایده جکم :

قربانک عمومی بر نظریه سنی علمی صورتده ایلک دفعه ایضاح تشبثنی ، انکلیز آنتروپولوژی مکتبئی پیشوالرندن پروفیسور E. B. taylor [۱] ندر . بوندن صوکره آنتروپولوغلرک پیش استفاده سنه Mac Lennan عرض ایتدیکی معلوماتدن استفاده ایده رک بو موضوعک بوتون متعاقب تدقیقلرنده دائماً بویوک راهیتی حائز بولونان پروفیسور W. R. Smith ک [۲] استادانه مساعیسی ذکر ایدیلک ایجاب ایدر . سورجه یمس فره زر Sir james. Frezer [۳] ، روبرتش سمیثک قربان حقنده کی نظریه سنی تنقید ایتمکدن زیاده انکشاف ایتدیرمشدر . D. Marillier [۴] ، Mubest و Naurs اولکیلرک نظریاتی تنقید ایده رک قربانک عمومی

[۱] بحث ۱۸ ایکنجی جلد E. B. taylor, primitive Culte, saerifiee ص ۳۶۲-۴۴۲

[۲] ص ۲۱۳ - ۲۴۰ و متعاقبری W. R. Smith, the religion of the semites

[۳] شوراده بوراده Sir I Frazer, Golden Bough

[۴] D. Marillier, ea plae du totemism dans l' évolution Religieuse, Rvue

؛ جلد XXXVI ۱۸۹۷ d'histoir des religios

نظریه سنی یکیدن تأسیسه تشبث ایتشلردر [۱] بونلردن صوکره Semend [۲] و N. j. daorange ك بوخصوصه مساعیرینی ذکر ایده بیلیرز [۳]. بومساعی به Cutiss ك بوندقیقلرده اعظمی استفاده ایتدیكم والیوم مشاهده ایدیان واقعهره مستنداً اجرا ایتدیكى درین تدقیقات و مشاهدات ایله واصل اولدینی نتایج توفیقاً قیمتدار استنتاجاتی محتوی اثری ده بورایه علاوه ایتلی م .

شیمدی قیصه بر مقدمه اولق اوزره قدیم دینلر اعمالنك ، الوهیت ایله عابدلر آراسنده ثابت بر تلاقیکه موجودیتی استلزام ایتدیردیكنی بویله بر تلاق محلی انتخابی ایسه ، اول امرده بعض یرلره بر اللهك طبیعتیه دائماً کیتمکده اولدینی بناءً علیه بویله یرلرك مقدس محل بولونماسی ملاحظه سیله تعیین ایدلدیكنی سوبلیه لم . فقط عابدلرك مقدس محله ساده جه عبادتی ادا ایتسی منسكلرك بر جوقی ایچون غیر کافی در : عین زمانده بالذات الوهیتله تماس دخی ضروریدر . اللهك حقیقه موتقی والهی حیاتك مادی تجسدی بولندیغنه اعتقاد ایتدیكى بر آغاج یاخود مقدس بیکار ... الخ کی طبیعی رشیه قارشى عابد حرمتتی توجیه و تقدیم ایتدیكى یاخود اللهك حضور و موجودیتك صنعی اشارت و علامتی یانسه کلدیكى زمان ، آنجق بویله بر تماسده بولندیغنه اعتقاد ایدیور . الكاسکی سامی دینلرده بواشارت و علامت ، هم صنم و عینی زمانده هم مذبحه اولان مقدس بر طاشدر . مؤخر زمانلرده ایسه مقدس طاشك ابتدائی ، اصلی وظیفه لری صنمله مذبحه آراسنده تقسیم ایدلدیكى ایچون بونلر یان یانه طورور . صنم اللهك موجودیتی تمثیل ایتدیكى کی مذبحه ده عابدك تقدمه لری قبوله خدمت ایدر . عبادت تام اولق ایچون اللهك حضورنده ساده جه اوضاع حرمت و دعا کافی گلز : فقط اللهك حضورینه بعض مادی شیر یعنی قربان تقدیم ایتکی دخی استلزام ایتدیکندن بر حریم الاحرامی تماماً تشکیل ایتك ایچون هم صنم و همده مذبح موجود اولماسی ضروریدر [۵] .

[۱] Hubert et et Mauss, Essai sur la nature et la fonction du lec saeriffie

آننه سوسیولوژیک ، جلد ۲

[۲] Semerd, Dehrbu ch ter Alttest. Religions geschichte

[۳] N. j. Dagrang, Études sur les religions sémitiques ۲۷۴-۲۴۷

[۴] Prof. S. I. curtiss, Primitie semitic Religion to-day

[۵] کتاب مقدسك رسمی انکلیزجه ترجمه سنده عبرایجه « Zéboeh » و « U ninha » کلدری

« قربان و تقدمه » یعنی « قائل و قاسمز تقدمه ل » اولق اوزره ترجمه ایدیلشدر . حالبوکه تقدمه

سامیلرده قربان سیستمی حقیقده بیلدکریمز مع الاسف قدسده ایکنجی معبددن اعتباراً باشلایور. [۱] لایولور کتابنده تصویر ایدلیدیکی وجهله، هر نه قدر قدسک منسکی بحرانی کتابنده تصویر ایدلیدیکی وجهله هر نه قدر قدسک منسکی عبرانی قربانلریله قومشولری اولان ملتر آراسنده قربان شکلی نقطه نظرندن مادی بر فرق بولونمیان زمانه قدر ارجاع ایدیلدیبلن چوق اسکی بر عنعنیه استناد ایدیور ایسهده عبرانی قربان سیستمه اورتق قربانک بر عبادت مادهسی و عبادتک مجموعی اولمادینی بر زماندن باشلایوروز :

بابلده کذران ایدن اوزون اسارت سنلرنده یهوا ایمانه صادق قالمش اولان اسرائیللر، اللهلرینه قربانلر و تقدیمه سز یا قلاشایلمک قابل اولدیغنی اوکر نیشلر، کنتان ایله عودت ایتدکاری زمان آرتق دینلرینک اسکی شکلنه دوغمه مشلردر. فی الحقیقه بر مذبحه ایشلر پیغمبرلرک تعالیمه تشبیه قانونی وبالخاصه یالکنز بر حریم الاحرامه شایان قبول بر تقدیمه تقدیم ایدیلدیبله چکی عهدیه سیله تألیف ایدیه رک اسکی عنعنه تک عمومی خطلرینه توفیقاً منسکی عاداتاً تأسیس ایتدیله. اساساً الله ایله انسان آراسنده انسیتک مثبت واسطهسی

کلمهسی، خاصتاً قربانلری دکل، کذلک مذبحهده ادا ایدیلن تقدیمه لردن تماماً فرقی بر صنف تشکیل ایدن نذرلری دخی احتوا ایتدیکندن ده چوق شموللی بر تعبیردر.

[۱] موسی بش کتابنک منسی قانونلری عزرا پیغمبرک (قبل المیلاد ۴۴۴) اصلاحاتنده اسرائیل دیننک شریعتی اولتی اوزره قبول ایدیلش و عمومیتله رهبانی قانون نامیله تسمیه ایدیلش اولان بعد التبعید وثیقه هانددر. لایولور کتابیله برابر بوکا متصل بر وجه آتی کتابلرک اقربا اقسامی رهبانی شریعت هانددر : خروج XXV - XXXI بابلر، X - XXXV بابلر، اعداد X - I بابلر، کذا XIX - XV، بعض اهمیتسز مستثنالریله XXXVI - XXV بابلر. آدمندن اعتباراً یسوعه قدر مقدس تاریخک بر تشریحی بوجه ایله اشتراک ایتدیکی کبی تاریخی فصللرده دخی، بالخاصه XII نجی بابده بعض منسی مادهلر بولنور. قبل التبعید آتی تمثیل ایدن فصیح بایرامی قانونی، بوبابده باشلیجه رهبانی عهد ایدیلشدر. تشبیه کتابی (تقریباً قبل المیلاد بدنجی عصر) و خروج XX - XXXIV بابلری کبی اک اسکی قسملری، قدیم زمانلرده رهبانی عنعنات موضوعلری اولدیغنی حالده بر شریعت کتابنده بولونمایان منسی قاعدهلر حقیقده یک آز معلومات بررلر. اساساً موسی بش کتابنده عائد اقسامک ربط و تسلسلی و تاریخی حقیقده طوغری بر فکر ایدینک عبرانی دخی تاریخنک تدقیقنده اساس اهمیت حائزدر. بومسئله تک بوتون تفصیلات و مناقشه لری X ایچون باقیکنز :

انگلزجه ترجمهسی Wellhausen, Prolegomena to the History of Israel

W. R. Smith, the old Testament in the Jewish encyclopedia کذا

کذا بریتانیا آنسیفلو به دیسنده Pentateuch مقاله سنه،

Prrof. Driver, introduction to the literature of the old

Testament, old Testament History

عنوانلی اثرله

اولوق اوزره قربانک اسکی اهمیتی تماماً احیایه بو پرنسیپ یالکیز باشنه کافی گلشدی. اسکی زمانلرده هر شهرک کندیسنه مخصوص بر مذبحه سی اولدینی ایچون محلی حریم الاحرامی زیارت هم قولای و همده حیاتک هر مهم حادثه سی تقدیسک آشکار طریق ایدی. حالبوکه بویکی شرائط داخلنده کونلک دینه قربان عبادتی امتزاج ایتدیرمک امکانشردی. بویلهجه ایکنجی معبد عبادتی ملی حیاتله درونی ارتباطلرینی غائب ایتمش اشکالک احیاسی دیمک اولدینی ایچون اصلی معناسنک اک بویوک قسمی غائب ایتمشدی. لاولولر کتابی منسکی تفصیلاتنک مکملیتنه رغماً بوتون عبادت قربان شکلی آلتنده تمرکز ایتدیکی زمانکی هر نوع مذبحه عبادتنک اسکی دینده صاحب اولدینی موقع حقتنده واضح بر فکر ویرمه یور. بعض خصوصلرده بت پرستلک اعمالنک طرد و تخریبی آرزوسی، دینی افکاره صراحت ویرمک ضرورتی، خلقی ممکن اولدیگی قدر مذبحه دن اوزاق طونارق قربانی آنجق رهبانی صنفه مخصوص بر مشغله یا یق ایچون یوکسن تمایل، قدیم اعماله غیر معلوم سیالری منسکه ادخال ایتمش اولدیغنی قبول ایتمه من ایچون کافی سببلردر.

لاویلور شریعتنده قبول ایدیلن باشلیجه اوچ قربان نوعی شونلردر :

(۱) Ola یاقه قربانی

(۲) Shélan, pébak یعنی اساسی قربان آتی تشکیل ایدن یملکه توافق قربان

(۳) Hattath یعنی کناه قربانی و oshan خطا قربانی

بونلردن O'la و Zsbah اک اسکی ادبیاتده دخی علی الاکثر ذکر ایدیلشدر. اساساً بوتون حیوانی قربانلر یا یقه قرباننه ویاخود دیکرینه داخل اولیورمش کبی O'la و Zsbah برابر ذکر ایدیلشلردر. حز قیال پیغمبر زماننده بومقصده مخصوص بر تقدمه نوعنک اثری یوق دینه جک قدر آذرر. [۱]

بحرانی قربانلری خصوصنده قبل التبعید ادبیاتدن صراحتاً چیقاریله بیله جک قطعی فرقلر شونلردر :

[۱] بافیکز : وملهاوزن، الح ... prolegomena بحث ۱

قربان نوعلرینک عبرانی اسملری، مختلف قدمه لردن دولایی رهبانه تأدییه ایدیلن عواندی کوسترن قارتاجه قربان ترفه لریله مقایسه ایدیلشدر، بوخصوصده :

Philippe Berger, un nouveau Tasifs des sacrifices à Carthage, in Revue de l'histoire des religions, جلد نجی ۶۲، سنه سی ۱۹۱۰

René Dussausd, des Tarifs sacrificiels Carthagoins et leur rapport avec کناه le lévitique, in ravue de e'histoire des religions ۹۳ - ۷۳ سنه سی ۱۹۱۴

- ۱ - حیوانی و نباتی ، - Zebah و minha - تقدمه لر آراسنده کی فرق
 ۲ - آتشله استهلاک ایدیلن تقدمه لر ایله ساده جه مقدس سفریه وضع ایدیلن تقدمه لر
 (حضور اکمکی) آراسنده کی فرق
 ۳ - مذبحده استهلاک ایدیلک اوزره تماماً اللهه تسلیم یاخود خدمته آماده
 بولوندیریلان قربانلر ایله ، عابدلرک الله ایله برلکده مقدس شیلره برابر اشتراک ایتدکری
 قربانلر آراسنده کی فرق

Sebahim یاخود علی العاده قربانلر یعنی قربان کسیدلر کدنصکره قانی مذبحه به سربیلن
 باغیرصاق و یاغیری ایله سائر بعضی اعضاسی یا قلمقله برابر ، قربان آنک بویوک برقسسی ،
 برقربان ضیافتنی تشکیل ایتک اوزره تقدیم ایدنه بر اقیلان قربانلره بوصول صنفه هأددر .
 قدیم اولدینی محقق و دیگر سامی ملتلرک قربانلرینه دخی قابل تطبیق اولان بواج
 فرق ، بوموضوعه دائر اولی برتدقیق مناسب صورتده تقسیم وتنظیم ایده جک اوج ماده
 تلقین ایدره . فقط قربانی عبادتک منشأ ومعناسی مسئله سنک اکرین وجهه لر ایله قارشولاشمق
 ایچون اوجنجه ماده به واصل اولمالی یز .

I قربان ماده سی :

البسه لر ، سلاحلر ، خزینه و سائره کی نذری تقدمه لر دن فرقلی اولمق اوزره
 قربانلری حیوانی و نباتی تقدمه لره آیرمق ، قربانلرک یه نیلن ، ایچیلن ، معطر - کونلک ،
 بخور .. الخ کی - ماده لر دن انتخاب ایدیلش اولماسی برنسیفنی استلزام ایدر . فی الحقیقه
 کاملاً دکلسه [۹] اکثریا قربانلر ، انسان غدالری آراسنده استهلاک کی عمومی اولان
 ماده لر در . بومسرو داتمز ، بالخاصه لاولولیلر منسکی ایچون تماماً طوغری ایدر . فقط یالکز
 حیواناتی موضوع بحث ایدر ایسه ک حتی اک مؤخر بت پرستلک مناسکنده بیله ، مع هذا
 مهم استثنالر ایله ، معتاداً اتی انسانلره ممنوع اولان مقدس یاخود ناپاک حیوانلرک دخی
 برچوق صراسمی اسباب ایله تقدیم ایدلدیکنی و یه نیله بیلدیکنی کورویوروز . بوفوق العاده
 قربانلرک قدیم زمانلر منسکنده چوق بویوک اهمیتی حائر اولدیغنی ، قدیم قربانی یمکلر
 خصوصنده کی نظریه بونلره مستند بولوندیغنی بالآخره عرض ایده جکز . مؤخر زمانلرک
 بحرانی قربانلری ایسه عمومیتله سامیلرده مستعمل حیواناتک کافی درجه ده نمودجی در .
 لاولولر کتابنه نظراً نیمسنه مساعده ایدیلن و قربان ایدیه بیله جک حیواناتک برلیسته سی
 بوجه اتی تلخیص ایدیوروز :

اول امرده بونلر « طاهر » ودرت آياقلى اولان حیواناندر :

« رب موسایه وهارونه دیدی که: بنی اسرائیله زمین اوزرنده بولونان هپ حیوانلردن بیه جکگز حیوانلر بونلردر. حیوانلردن هر چاتال و یاریق طرناقلى اولوب کویش کتورانی بیهسکز ... صوده اولانلرک جمله سندن شونلری بیهسکز یعنی صوده کرک دکزلرده ، کرک ایرماقلرده قانادلی وپوللی اولانلرک جمله سنی بیهسکز .. فقط درت آياق اوزرنده یورویان، قانادلی حشراتک جمله سندن بونلری یعنی یراوزرنده صیچرامق ایچون آياقلردن یوقاری باجغی اولانلری بیهسکز. آنلردن بونلرک یعنی چکرکه کبی نوعلریله، جدجدی نوعلریله ، صرغولی نوعلریله وچندبی نوعلریله بیهسکز » (لایولولر ، اون برنجی باب ، ۱ - ۳ ، ۹ ، ۲۱ - ۲۲) .

عینی درت آياقلى حیوانات ، قربانلر مناسبتیله معبدده رهبانه تأدییه ایدیلن عواند نمر فیه سنی بیلدیرن قارتاجه کتابه لرنده [۱] و Hieropolis ده (پاموق قلعه) سوریه منسکن ایضاح ایدن، Dea syrida [۲] عنوانلی اثرده مذکوردر . فقط ، درت آياقلى بر حیوان اولدی بی حالده اسرائیلیلرده دوه نك نیمه سی و قربان ایدیلیسی ممنوعدر : « فقط کویش کتورانلردن یاخود چاتال طرناقلى اولانلردن دوه بی بیهسکز ، زیرا کویش کتورر ایسه ده چاتال طرناقلى اولمدینی ایچون سزه ناپا کدر » (لایولولر ، اون برنجی باب ، ۴) بوکا مقابل عربلرده دوه عمومی برغدا و همده عمومی بر قربان ماده سی در . یونانیلرده یه نیلدیکی کبی ، عینی زمانده قربان دخی ایدیلن طوموز ، بوتون سامیلر ایچون ممنوع برغدا ایدی : « طوموزی دخی یه میهسکز ، چونکه چاتال و یاریق طرناقلى ایسه ده کویش کتورمدیکی ایچون سزه ناپا کدر » (لایولولر ، اون برنجی باب ، ۵) . مع هذا پت پرست حرانلیلر طوموزی قربان ایدرلر و سنه ده بردفه طوموز اتی یرلردی . بومر اسم قبریسه سامی « آفرودیت » و « آدونیس » عبادتی مناسبتیله دخی کورلیدیکی ایچون ، قدیمدر . آفرودیتک معتاد عبادتنده هر نه قدر طوموز قبول ایدیلر مش ایسه ده ، ینه قبریسه یانی طوموز لرنه ده بردفه نیشانک ایکسنده قربان ایدیلردی . [۳] عینی قربانه اشعیا کتابنده دیگر ایکی غیر طاهر حیوانات ایله یعنی کوبک و قاره ایله

[۱] فیلیپ برژه وره نه دوسودک سالف الذکر مقاله لری

[۲] م . ژ . لاغرانز ، سالف الذکر اثر . ص ۱۳۲ و متعابری

[۳] و . روبرتش سمیت ، سالف الذکر اثر ، ص ۲۹۱

مشترکاً تصادف ایدیوروز . اشعیا کتابنده بو عبادته بت پرستلک کریه عادتق اولوق اوزره اشارت ایدیلشدر : « قبرستانده اوطورورلر ، کیزلی یرلرده کیجه لرلر ، خنزیر آتی یرلر ، قابلرنده مکروه شیلردن چوربا وار » (اشعیا ، ۶۵ نجی باب ، ۴) . « صیغیر بوغازلایان آدام اولدوران کبی ، قوزی ذبح ایدن ، کویکک بویوننی قیران کبی ، اتمک تقدمه سی تقدیم ایدن خنزیر قانی تقدیم ایدر کبی ، بخور یاقان بته طابنان کبی در . حقیقه آنلر کندی مسلکرینی سجدیله و جانلری مکر وهاتلرندن خوشلانورلر » (اشعیا ، آلمش آلتنجی باب ، ۳) ، « باغچه لر اورتاسنده برینک آردی صره کندیلرینی تقدیس و تطهیر ایدنلر ، خنزیر آتی و مکروه شیلر وفاره یه نلر برلکده هلاک اولاجقلر دیورب بیورور » (اشعیا ، آلمش آلتنجی باب ، ۱۷) . طوموزک سوریه لیلرده مقدس اولدیغی Lucien او کره نیوروز [۱]

کلدانیلرده ، طوموز قربان ایدیلدیکی خصوصنده علملر اتفاق ایدیورلردی . فقط موسیو Craig ک نشر اتمش اولدیغی منلری ترجمه ایدن راهب Martin [۲] طوموز قرباننک موجودیتنی اثبات اتمشدر . فی الحقیقه مارتنه نه نظراً ، طوموز ، آغیر برخسته لغه دوچار اولان کیمسه ، ایچون ، کونش اللهی « Chamach » . ه قربان ایدیلوردی [۵] . اینک ، قاراجه ، غزال و دیگر آو حیوانلری ونوعلرینی عبرانیلر یه دکری حالدده قربان ایتیلردی . بونک اسکی برقانون اولدیغی تئنه کتابندن آ کلابورز : « لکن سنک جمله قابولرنده ربک سکا ویردیکی برکته کوره جاننک ایسته دیکی هر نه ایسه آتی بوغازلابوب اتی ییه سن ، آتی ناپاک و طاهر اولان کیمسه حیران و کییک یه نیلدیکی کبی ییه سن ، آنجق قانی یه میوب آتی صوکی یره دوکه سکز » (تئنه کتابی ، اون ایکنجی باب ، ۱۶)
عربلر غزالی ناقص برقربان تلقی ایدرلردی . طمعکار برکیمسه قویون یرینه غزال قربان ایدردی . [۳]

لاویولر قانونی ، یاقه قربانلریله بعض تطهیری مراسملره منحصر اولوق اوزره قوشلر آراسنده قربان ایدیله بیله جک حیوان اولوق اوزره یالکز کوورچین و قومربلری قبول ایدیور : « ا کررب ایچون محرقه اولاجق قربان قوشلردن ایسه قرباننی قومربلردن ویا کوورچین یاورولرندن تقدیم ایتسون و کاهن آتی مذبحه یاقلاشدیروب باشنی کسه رک

[۱] لوسیون ، سالف الذکر اثر

[۲] ومله اوزن ، Reste des arabischen Heidentums ، ص ۱۲۱ . کذا لاغرائز ،

سالف الذکر اثر ، ص ۲۵۴

مذبحده یاقسون وقانی مذبحک یانسه آقیدلسون « (لاویلولر ، برنجی باب ، ۱۴ - ۱۵) ،
 « رب موسایه خطاباً دیدی که : بنی اسرائیله سویله که برقادین حامله اولوب برارکک چوجق
 طوغوردقده حیضی کونلرنده ایرلیدینی کبی ناپاک اولاجق ، یدی کون ناپاک اولسون ...
 سر قومه دخی دم نفاسندن تطهیری ایچون اوتوز اوچ کون اوطوروب تطهیری تمام
 اولمایچه برنوع مقدس شیئه طوقونما یوب مقدسه کیرمسون . اکر قیز طوغورور ایسه
 حیضنده اولدینی کبی ایکی هفته ناپاک اولوب آلتش کون دم نفاسندن تطهیری ایچون
 اوطورسون ، اوغلی وقیز ایچون تطهیری کونلری تمام اولدقده کاهنه جماعت چادیرینک
 قابوسنه محرقة اولمق اوزره بریللق برفوزی وکنه قربانی اولمق اوزره برکوه جین یاوروسی
 یاخود بر قومری کورتورسن ، اودخی اونی ربک حضورینه تقدیم ایله سر قومه ایچون امر
 کفارتی اجرا ایتمسینه سر قومه دم نفاسندن طاهر اولور ! ارکک یاخود قیز اولاد طوغوران
 حقتده قانون بودر . اکر قوزی کورتوره من ایسه بری محرقة دیکری کنه قربانی اولمق
 اوزره ایکی قومری یاخود ایکی کوررجین یاوروسی آلوب کاهن دخی آنک ایچون امر
 کفارتی اجرا ایلمسینه اوطاهر اولاجق در » (لاویلولر ، اون ایکنجی باب ، ۱ - ۸) .
 جذاملونک تطهیری ایچون « واکر فقیر اولوبده بوقادار کتوره من ایسه کندیسسی ایچون
 امر کفارتی اجرا ایتمک اوزره صالامه تقدمه سی دیوصوج قربانی اولمق اوزره برفوزی
 وانمک تقدمه سی اولمق اوزره یاغلا یوغورولمش برعشر خاص اون بر لوج یاغ آلوب
 بولایلدیکنه کوره ایکی قومری یاخود ایکی کوه جین یاوروسی آلسون ، بری کنه
 قربانی او بری محرقة اولارق تطهیری ایچون آنلری سکزنجی کونده جماعت چادیرینک
 قابوسنده ربک حضورینه کاهنه کتورسن » (لاویلولر ، اون درنجی باب ، ۲۱ - ۲۳) ،
 وسیلانی اولان کیمسه سیلانک تعطیلندن صوکر تطهیری ایچون کندینه یدی کون صابوب
 البسه سفی بیقابه رق تنفی پیکار صوی ایله یقاده قده طاهر اولاجق در . سکزنجی کونده
 کندیسنه ایکی قومری یاخود کوررجین یاوروسی آلسون وجماعت چادیرینک قابوسنده
 ربک حضورینه کلوب آنلری کاهنه ویرسون ، کاهن دخی آنلرک برنجی کنه قربانی
 ودیکرینی محرقة اولمق اوزره عرض ایده رک کاهن آنک ایچون ربک حضورنده سیلانندن
 دولایی امر کفارتی اجرا ایده جکدر » (لاویلولر ، اون بشنجی باب ، ۱۳ - ۱۵) ،
 « برقادینک سیلانی اولوب تننک سیلانی قان اولدینی حالده یدی کون آیری طوروب
 آکا هر طوقونان کیمسه آقشامه قدر ناپاک اولاجق در ... سیلانندن طاهر اولدقده کندینه

یدی کون صایوب آندن صوکره ظاهر اولاجق در . سکزننجی کونده کندیس ایچون
ایکی قومسی یاخود ایکی کورجین یاوروسی آلوب آنلری جماعت چادیرینک قابوسنه
کوتورسن ، کاهن دخی برنی کناه قربانی دیکرینی محرقة اولمق اوزره عرض
ایدهرک کاهن آنک ایچون ربک حضورنده ناپا کلکنک سیلانندن دولای امر کفارتی
اجرا ایده جکدر . . . سیلانی اولان ومی چیقلمسیله ناپاک اولان کیمسه
حقنده وحیضنده خسته قادین وسیلانی اولان - کرک ارکاک کرک قادین اولسون -
وناپاک قادین ایله یاتان ارکاک حقنده قانون بودر « (لایولور ، اون بشنجی باب ، ۱۳ ،
۱۶ ، ۱۹ ، ۲۰ ، ۲۸ ، ۳۰ ، ۳۲) ، کذلک « برقادینک حیضی وقتی دکل ایکن قانک سیلانی
برچوق کون سوررایسه یاخود حیضی وقتندن زیاده آقاجق اولور ایسه ناپاک کلکنک سیلاننک
هپ کونلری حیضنک کونلری بی اولارق ناپاک اولاجق در . سیلاننک هپ کونلرند
مراقومه نک یاندینی هر یاتاق کندینه حیضی یاتاغی کی اولوب اوزرنده اوطوردینی هر برشی
حیضی ناپاک کلکی کی ناپاک اولاجق در . آنلره هر طوقونان کیمسه ناپاک اولمقله البسه سی
بیقابوب کندیس ده صو ایله بیقانه جق و آقشامه قدر ناپاک اولاجق در سیلانندن ظاهر
اولدقده کندینه یدی کون صایوب آندن صوکره ظاهر اولاجق در . وسکزننجی کونده
کندیس ایچون ایکی قومسی یاخود ایکی کورجین یاوروسی آلوب آنلری جماعت چادیرینک
قابوسنه کاهنه کوتورسون ، کاهن دخی برنی کناه قربانی دیکرینی محرقة اولمق اوزره
عرض ایدهرک کاهن آنک ایچون ربک حضورنده ناپاک کلکنک سیلانندن دولای امر
کفارتی اجرا ایده جکدر « (لایولور ، اون بشنجی باب ، ۲۵ - ۳۰) ، « اکر برکیمسه
بروجهله یاننده آنسزین اولوب تقدیس اولومش باشی ناپاک اولور ایسه تطهیری کوننده
باشی تراش ایتسون ، آنی یدنجی کونده تراش ایتسون ، سکزننجی کونده جماعت چادیرینک
قابوسنه کاهنه ایکی قومسی یاخود ایکی کورجین یاوروسی کوتورسن ، کاهن برنی کناه
قربانی دیکرینی محرقة اولمق اوزره عرض ایلیوب آکا جنازه سندن دوچار اولدینی کناهدن
دولای امر کفارتی اجرا ایدهرک اوکونده باشی تقدیس ایتسون « (اعداد ، اون برنجی
باب ، ۹ - ۱۱) .

تطهیر خصوصنده قانی قوللا تلمق اوزره بری قربان اولارق کسبلن ایکی قوش ،
برله بری یاخود برله برعلتیه بولاشیق اوی تطهیر ایتمک ایچون قولانیلیر: رب موسایه خطاباً
دیدى که: جذاملونک تطهیری کوننده آنک حقنده اجرا اولونه جق قانون بودر: اوکاهنه

کوتورلسون ، کاهن دخی اردوکاهک خارجه چقاجق وکاهن باقدقده اکر جذاملی کیمسه جذام علتندن شفا بولمش ایسه کاهن تطهیر اولونه جق کیمسه یه ایکی دیری و طاهر قوش و ارز آغاجی و قیرمزی یا پاغی و زوفا اوتی آلفسون دیه امر ایده جکدر . وکاهن قوشلرک برینک برطوپراق قابده پیکار صوبی اوزرنده بوغازلامشی امر ایده جکدر . دیشی قوش ایله ارز آغاجی و قرمزی یا پاغی بی و زوفا اوتی آلوب آنلری دیری قوش ایله برابریکار صوبی اوزرنده بوغازلامش قوشک قاننه باطیراجق در . و جذامدن تطهیر اولونه جق کیمسه اوزرینه یدی کره سرپه رک آتی تطهیر ایده جک دیری قوشی صحرا یه طوغی و صالیویره جکدر . (لایولور ، اون دردنجی باب ، ۶ - ۷) ، جذاملونک خانه سنی تطهیر ایچون ایکی قوش و ارز آغاجی و قرمزی یا پاغی و زوفا اوتی آلاق قوشلردن برینی بر طوپراق قابده پیکار صوبی اوزرنده بوغازلایه جق در . ارز آغاجی ایله زوفا اوتی و قرمزی یا پاغی بی و دیری قوشی آلوب آنلری بوغازلامش قوشک قاننه و اول پیکار صوبینه باطیروب خانه یه یدی کره سرپه جکدر . خانه بی قوشک قانی و پیکار صوبی و دیری قوش و ارز آغاجی و زوفا اوتی و قرمزی یا پاغی ایله تطهیر ایده جکدر . دیری قوشی شهرک خارجه صحرا یه دوغری صالیویروب خانه ایچون امر کفارتی اجرا ایده جک و او دخی طاهر اولاجق در . هپ جذام علت وکل ، البسه و خانه جذامی ، شیش و اویوز و بارلاق لکه خصوصنده قانون بو اولوب نه زمان ناپاک اولدیغی و نه زمان طاهر اولدیغی تعلیم ایچون جذامک قانونی بودر . (لایولور ، اون دردنجی باب ، ۴۹ - ۵۷) . کوورجین و قومری اسکی عهد مراسمنده دخی بولنور : « رب آکا بنم ایچون اوچ ییلاق برکچی و اوچ ییلاق برقوق و قومری ایله برکوورجین یا وروسی آل دیدی ، (تکوین ، اون بشنجی باب ، ۹)

سوریه لیلر ، قومری یه منزله ، قومری یه تماس ایتمک برکیمسه بی برکون ناپاک ایدردی . فنیکه لیلر و فلسطینلرده قومری مقدس بر حیواندر .

سامیلرده کوورجین یه نمز و کوورجینه طوقونلسازدی . رومالیلرده کوورجین ، وهنوسه قربان ایدیلیددی . فی الحقیقه ، مؤخر زمانلرده رومالیلرک وهنوس عبادتی ، اساساً Astarté نکر رفیقی اولمق اوزره کوورجینک خصوصی بر توقیره مظهر اولدیغی Eryx (الیوم سجلیاده Catalfano شهری) حریم الاحرامندن نشأت ایتمشدر . مقدا سویله دیکمز کبی عبرانیلرده کوورجین آنجق مستثنا اسباب دولایسیله قربان ایدیلیددی . حرانلیلر ، کوورجین قربان ایتمزلردی .

قومرولره عبادت ایدن « سامریلر » ه (قدیم نابلسلیلر) قارشى عمومیتله خرافانه مستند یهودی اسنادی بوعبادتدن دولایی در [۱] .
مقدس قومریلر ، مکده دخی موجوددی . عبرانیلرده کی ناپا کلکدن تطهر آیتنیک مشابهی عبریلرده جاری ایدی .

عبریلرده بر طول قادین تکرار ازدواج ایتمزدن اول ، طوللقنک ناپا کلککنی تحمیل ایتدیکی اعتقادیه بر قوش صالیو یردی . [۲]

قومرینیک عبرایلر ایچونده طاهر بر قوش اولدینی قطعی در : زیرا لاولولر کتابنیک مکروه قوشلری تعداد ایدن اون برنجی بابی اون اوج و متعاقب فقره لرنده قومری بولونمادی کی نوعی ده مذکور دکلدن . قارتاجه لیلرک قربان لیسته لرنده قوشلر مذکور ایسه ده موضوع بحث قوشلرک حقیقتاً طیورمی یوقسه کومس حیواناتی ایلدینی مشکوکدره . فقط علی العاده قربانلر، Shelem kolil یاخود کفارت و کمانت کی خصوصی مقاصد ایچون مستعمل قربانلردن . [۳]

بالق : بالق اسراییلرده یه نیر، فقط قربان ایدیه مزدی . بالعکس بت پرست همجوارلری ایچون یعنی Astarté عابدلری و بوتون سوریه لیلر ایچون ، بالق یاخود هیچ دکله بالنگ

[۱] بی عهدده ، عیسانک ابی سامری تمثیلی ده ، سامریلر حقننده کی خلقی اعتقادلرک بر جهتی تلیح ایدیور : « عیسا جوباً دبدی یکه : بر آدم اورشلیمدن (قدس) اریحایه اینرکن خرسزلر انه دوشدی . آنلر آتی صویوب یارالادئم نصره یاری اولش بر اقوب کیتدیلر ، راست کله اول یولدن بر کاهن اینرکن آتی کوردکده او بر طرفدن کچوب کیتدی ، کذلک اول محله بر لاولو (خاخم) دخی کلکله واروب آتی کوروچجه اولر طرفدن کچوب کیتدی . لکن بر سامری بوله کیدرکن بولندی یه کلوب آتی کوردکده آجیدی . یانه کلوب یاره لینه زیت یاخی ایله شراب دوکدرک آنلری صاردی . و آتی کندی حیواننه بندیره رک برخانه کورتوروب آکا مقید اولدی . . . »
(لوقا ، اوننجی باب ، ۳۰ - ۳۴)

[۲] Waob ، سالف الذکر اثر ، ص ۱۵۱ ، نوط ۲

اساساً مشابه اعتقادلر ، باشقا یرلرده بولنور: فرضاً آتته ده Thargelia (۲۴ ، ۲۵ نجی کونلرینه تقابل ایدن حصاد بایرامی) مناسبتیه بری ارکنلر ، دیکری قادیلر ایچون مدینه دن طیشاری ایکی قربان صالیو یریلیدی .

مذکور اثر ، ص ۱۵۰ ، نوط ۱ ، کذا Frazer ، سالف الذکر اثر ، برنجی جلد ، ص ۳۲ ، صوماترا آطه سنده چوجفی اولمایان بر قادین ایچون ، قربان ذبح ایدیلر ، قصرلقنک بر قوشه تحمیل و نقلی ایچون دها ایدلرک نصره بو قوش صالیو یریلیدی . فره بزر ، مذکور اثر ، ایکنجی جلد ، ص ۱۵۱

[۳] فیلیپ برژه ، رنه دوسودتک سالف الذکر مقاله لری .

بعضی نوعلری اکلی ممنوع برغداد. بالقی بیه نلرک وجودنده یارالر پیدا اولاجغنه اعتقاد ایدیلوردی . آنجق احوال فوق العاده قربان ایدیله بیلیردی .

کوپک : کوپک قربان ایدلدیکنی اشعیا کتایبندن آکلایورز: « صیغیر بوغازلایان ، آدم اولدیران کبی ، قوزی ذبح ایدن کوپک بویونی قیران کبی ، آتمک تقدمه سی تقدیم ایدن خنزیر قانی تقدیم ایدر کبی ، بخور یاقان تپه طایپان کبی در . حقیقتاً آنلر کندی مسککرینی سچدیلهر و جانلری مکروهاتلرندن خوشلانورلر » (اشعیا ، آلمش آلمشی باب ، ۳)

دارا ، قارتاجه لیلرک بشری قربانلر تقدیم و کوپک آتی یملرینی منع ایتمشدی . بو منع ایله دینی بریمک موضوع بحث اولدینی آکلایلمالیدر .

حرانلیرده کوپک مقدس بر حیواندی . حرانلیر کوپکه قربانی تقدمه لرده بولورلردی . اسلامی عنعنه ده کوپکه ، احتمالکه کوپک پت پرستلکده حائر اولدینی قدسیق استلزام ایدن جنی بر ماهیت عطف ایدیلمشدر : فی الحقیقه اسلاملر کوپکه صرحت و نفرتک غریب بر امتزاجله باقارلر . کوپک بر طرفدن غیر طاهر در . فقط دیکر طرفدن کوپکلری بسله مک بالخاصه صو ویرمک اثر صرحت در . کوپک اولدیرمک دینی حسیاتی تحریک ورنجیده ایدر . [۹] فاره : اشعیا کتایبنده فاره ، طوموز ایله برابر منفور بر قربان اولارق کورونیور : « باغچلر اورتاسنده برینک آردی صره کندیلرینی تقدیس و تطهیر ایدنلر خنزیر آتی و مکروه شیلر و فاره بیه نلر برلکده هلاک اولاجقلر . دیه رب بویورور » (اشعیا ، آلمش آلمشی باب ، ۱۷) . لاولولر کتایبنده مکروه کله سی ، فاره و دیکر درت آیاقلی حیواناتی محتوی بر تعبیر اولارق عمومیتله یرده سورون حیوانات خصوصنده استعمال ایدیلمشدر : « یر بوزنده سورونان حشرانک کافه سی مکروه اولوب یه نیلمیه جکدر . یر اوزرنده سورینان

[۱] دمیری ، حیات الحیوان ترجمه سی ، ایکنجی جلد ، ص ۲۲۳

کذا ، و . ر . روبرتش ، سالف الذکر اثر ، ص ۲۹۱ - ۲۹۲

« سواق کوپکلری دائماً بر صورتله بین الملل مشکلات احداث ایدیورلر .. روس تبعه سندن بر خریستیانه یولده کوپکلر هجوم ایتشلر ، بو ذاتمه روولوریله بولردن برنی اولدیرمش ، بونی کورن سیدلر آدم اولدیردک دهرک بوخریستیانی فوق العاده دوکشلر ، ویاری اولو برحاله پولیس قره قولنه کوتورمشدر .. « Persian life and customs, S. E. Wilson ص ۵۶ ، نوط ۲

مملکتتمزده تقریباً اون بئش سنه دنبری شهرک صحنی نامنه بلدییه نلر کوپکلری اتلاف خصوصنده کی فعالیتی قارشوسنده خلک کوپکلره کوستردینی صرحت و صحابت ، اتلافدن قورتارمق ایچون بولنری حتی اولرنده صافلاملری یوقاروده عرض ایتدیکنم حسیاتی چوق ای اثبات ایدر .

خشراتک کافه سندن قارنی اوزرنده سورونان ودرت آیاقده کزن وچوق آیاقلی اولانلرک هیچ برنی یه میه جکسکسکز ، زیرا مکروهدرلر ، (لاولولر ، اون برنجی باب ، ۴۱ - ۴۲) . بوتون بو حیوانات صوک درجه غیرطاهر درلر . تماس ایتدکاری هر شیده ناپا کلکلیرینی انتقال ایتدیرمکه مقتدر درلر . بو حیوانلرک شدتلی بر قابو موضوعی اولماری ، صر بلرده ییلانک وضعیتی کبی ، فوق الطبیعه و جفی ماهیتاره صاحب اولمالریله قابل ایضاح در . فی الحقیقه حزقیال کتابنده بونلرک خرافه وی عبادت ماده لری اولدقارنجی کورو یورز : « ... کیروب برده باقدمکه هر نوع سورینانک و مکروه حیوانک صورتی ویت اسرانیلک پتلیرنیک کافه سی دیوار اوزرنده هر طرفده رسم اولومش ایدی » (حزقیال ، سکیزنجی باب ، ۱۰) . حرانیلر تارلا فاره سی قربان ایدرلردی .

بارکیر : بارکیر کونش الیهنک مقدس بر حیوانی ایدی . زیرا دردنچی ملوک یهودا ملکلرینک بو الوهیته تخصیص ایتدکاری بارکیرلردن بحث ایدیور : « یهودا ملکلرینک کونشه تخصیص ایتمش اولدقاری آتلی بیت الربک مدخلندن یعنی ربابارده اولان خادم نانان ملکک او طه سی یانندن قالدیروب کونش آرابالرینی آتسه یاقدی » (۴ ملوک ، یکرمی اوچنجی باب ، ۱۱) . تماماً سامی دینک نمونه سی اولان ردوسده ، کونشی تسعید ایچون اجرا ایدیلن سنوی شکلنده درت بارکیر قربان اولق اوزره دکزه آتیلیردی . قرآنده ذکر ایدیلن صنمیر آراسنده بولونان « یعوق » اله ، بارکیر شکلنده ایدی . (الیوم یاموق قلعه) معبدی باغچه سنده کی مقدس بارکیرلر بولونیوردی . قارتاجه لیلر ایسه مقدس رمزی قانادل بر بارکیر (Pegasus) در .

عبرانیلر وحقی فیکه لیلرده ، مذبحیه نباتی تقدمه لر وضعندن اول بو تقدمه لره ، علی العاده بمکلرده قولانیلدیغی وجهله زیتون یاغی قاریشدرمق معناد ایدی . بر کیسه ربه اتمک تقدمه سی تقدیم ایده جک اولور ایسه تقدمه سی خاص اوندن اولوب اوزرینه زیتون یاغی دو کسون واوستنه کونلک قوسون ... فرونده پیشمش اتمک تقدمه سی تقدیم ایده جک اولور ایسه خاص اوندن زیتون یاغیله یوغوریلش مایاسز پیده لر یاخود زیتون یاغی سورولش مایاسز یوقه لر اولسون ، (لاولولر ، ایکنجی باب ، ۱-۴) ، « وا کر تقدمه نک طاواده پیشمش تقدمه ایسه زیتون یاغیله یوغورولش خاص اوندن اولسون ... اکر تقدمه نک تجرده پیشمش تقدمه ایسه خاص اوندن زیتون یاغیله یاپیلسون » (لاولولر ، برنجی باب ، ۵ ، ۷) ، « یعقوب صباحلین ایرکن قالفدی وباشی آلتنه قوبیدیغی

طاشی آلوب آتی دیرک دیکه رک تپه سنه زیت یاغی دو کدی و او محله بیت سئل تسمیه ایلدی. اما او شهرک اسمی مقدهما لوز ایدی (تکوین، سکننجی باب، ۱۸، ۱۹) حبوبات ایله تمیش ایدن ملتدرده طوز قولانماسنک ضرورتی کبی، طوزسز حبوبات مقدمه سی ناقصی بر مقدمه در. عینی زمانده طوز بر نشانه عهددر: «هر اتمک مقدمه سنه طوز قویاسین، و اتمک مقدمه سندن اللهکک عهدینک طوزنی اکیسک اتمه یوب هر بر قوربانک ایله طوز تقدیم ایده سن» (لاویلور، ایکنجی باب، ۱۳)

شراب: yothers ک تمثیلی کبی «اللهر و انسانلری نشئه لندیرر»: «آصمه دخی آنلره اللهی و انسانلری شاد ایدن شرابی ترک ایدوب آغاچلر اوزرینه سالانمغه می کیده می دیدی» (حاکم، طقوزنجی باب، ۱۳). فی الحقیقه شراب بوتون یاغیه مقدمه لرنده بولندی کبی عابدلرک اشتراک ایتیش اولدقلری بالجله قربانلره دخی علاوه اولنور: «محرقة یا خود قربان ایله هر بر قوزی ایچون مشروبات مقدمه سی اولارق بر ربع هین [۱] شراب عرض ایله سن» (اعداد، اون بشنجی باب، ۵)، «... والله آکا اسمک یعقوبدر بوندن بویله اسمک یعقوب دینلمه یوب اسمک اسرائیل اولسون دیرک آکا اسرائیل تسمیه ایلدی... الله آنکله تکلم ایلدیکی محله آنک یانندن یوقاری چیقده یوقوب اللهک کندیسی ایله تکلم ایلدیکی محله طاشدن بر دیرک دیکوب اوزرینه مشروبات مقدمه سی دو کدی و اوزرینه زیتون یاغی دخی دو کدی. یعقوب اللهک کندیسیله تکلم ایلدیکی محله بیت سئل تسمیه ایلدی» (تکوین، اوتوز بشنجی باب، ۱۰-۱۵)

شراب، مشروبات مقدمه لرنده خصوصی بر ماده اولقله برابر قربانک منتظم بر متوافقی در: «... قوزینک بری ایله بر ربع هین دو گلش زیتوندن آقان یاغیه یوغورولمش بر عشر خاص اون و مشروبات مقدمه سی ایچون بر ربع هین شراب اولسون» (خروج، یکریمی طقوزنجی باب، ۴)، «... ربه خوش رایجلی قربان اولق اوزره آنک اتمک مقدمه سی زیتون یاغیه یوغورولمش ایکی عشر خاص اون اولسون و آنک مشروبات مقدمه سی بر ربع هین شراب اولسون» (لاویلور، یکریمی اوچنجی باب، ۱۳)، «اتمک ایله برابر برریللق یدی قصورسز قوزیلر ایله برطانا و ایکی قوج تقدیم ایده سکنز. بونلر ربه محرقة اولارق اتمک و مشروبات مقدمه لری ایله ربه خوش رایجلی قربان اولاجق در» (لاویلور، یکریمی اوچنجی باب، ۱۸)، «ربه کوننده قربان یعنی محرقة و اتمک مقدمه سی و ذبیحه و مشروبات

تقدمه‌سی تقدیم ایتک اوزره مقدس جماعتک تجمعی اعلان ایده جککمز ربک بایراملری « بونلردر » (لاویلولر، یکریمی اوچنچی باب، ۳۸)، کذا «... قربانلرینک یاغنی یین و مشروبات تقدمه‌لرینک شرابی ایچن و صیغندقلری قایا اولان اللهلری نره‌ده‌در. قالقسونلر سزه یاردم ایتسونلر، سزی حمایه ایتسون دیه جکلردر » (نتیه، اوتوز ایکنچی باب، ۳۷، ۳۸)

مختلف قربانلره نظرا شرابک مقداریده تنیت ایدیلمشدر: « محرقه یاخود قربان ایله هر بر قوزی ایچون مشروبات تقدمه‌سی اولارق برربع هین شراب عرض ایله مش « (اعداد، اون بشنچی باب، ۵)، « یاخود بر قوچ ایچون... مشروبات تقدمه‌سی ایچون برثلک هین شراب ره خوش رایجه اولق اوزره تقدیم ایلیه‌سین. بوزاغی کتور دیکنده مشروبات تقدمه‌سی اولارق بر نصف هین شراب کتورده‌سین. خوش رایجه اولق اوزره بوره قرباندر. هر بر صیغیر یاخود هر بر قوچ ایچون یاخود قویون و کچی ایچون بویله اجرا اولنسون » (اعداد، بشنچی باب، ۵ - ۱۱). اساساً مبذول اوزوم استحصالی ایدیلم هر یرده شراب تقدمه‌سنک عالمشمول اولدیغنی کوزو پورز [۱] عربستانک بر قوچ یرلرنده نادر و بهالی اولان شراب مکده بیله چوق استعمال ایدیلمدی.

قانک مشروبات کچی تقدیمی بت پرستلک عملی اولدیغندن دولای منعی ایدیلمشدر: « قوم یاغمایه دوشوب قویون و صیغیر و طانالری آلارق ریوزنده بوغازلادیلر و قوم آتی قانی ایله دیدیلر و ساوله ایشته قوم آتی قانی ایله ییوب ره کناه ایشله‌بور دیه‌رک خبر و برلمکله او دخی عاصی اولدیکنز یاغه بویوک برطماش یووارلاییکنز دیدی و ساول دیدیکی قوم آراسنه طاغیلوب آنلره خطاباً هر کس کندی صیغیرینی و قویوتی بکا کتورسن و بوراده بوغازلایه‌رق بییکنز و قانی ایله ییوب ره کناه ایتیه‌یکنز دیه‌سکنز، بویله‌جه بوتون قومندن هر کس اول کیجه ایله صیغیرینی کتوروب اوراده بوغازلادی » (برنجی ملوک، اون دردنچی باب، ۳۳ - ۳۴) کذا « و قانلرینی آغزلرنندن و مکر و هاتلرینی دیشلری آراسندن دفع ایده‌جکم » (ذکریاء، طقوزنجی باب، ۵)، « لکن آتی جانی اولان قانی ایله برابر ییه‌سکنز » (تکوین، طقوزنجی باب، ۴)، کذا « قانلی ات یه‌مه‌یه‌سکنز، قائل ایتیه‌سکنز، منجملک ایتیه‌سکنز » (لاویلولر، اون طقوزنجی باب، ۲۶). بو صوک فقره‌ده بت پرست فالجیلرک الهام ایچون قان ایچدکلری ایما اولنیور. « بواجلدن آنلره سویله‌که رب یه‌ووا [۱] بالفرض یونانیلرده Euménides و Nymphes له Emesa ده کونشه دوکیلن شرابلرکی

بویله بویورور، سزانی قایله بیرسکنز و کوزلیکنزی پتلاکنزه قالدیریرسکنز وقان دوکرسکنز، سزیمی دیاری میراث آلاجقسکنز، (حزقیال، اوتوز اوچنجی باب، ۲۵) یونانیلرده، Argos و سائر لرلرده الهام آلمق ایچون قان ایچیلیدی [۱].

نجی اسرائیلده، سوت هر نه قدر عمومی بر غدا مادهسی اولساده عبرانی قرباننده سوتک موقعی یوقدر. فقط سوت دوکمه « libation » عربلر وقارتاجه لیلرده مستعملدی. « واد » الوهیتنه تقدیم ایدیلش برسوت تقدیمهسی معلومز اولدینی کبی، اوزرینه سوت دوکلش آرپه و بغدادین عبارت تقدیمه لریده کذابیلوروز. اساساً عربلرک اکثریسی چوق فقیر اولدقلرندن بوتقدیمه لریک وهله اولاده ظن ایدلیکنندن ها چوق موقعی واردر [۲].

عبرانی تقدیمه لری آراسنده سوتک بولنمایشی سببی لاولولرک بوخصوصده کی قانونی ایضاح ایدر: « قربانک قانی مایالی اتمک ایله تقدیم اتمیه سک و بایرامک یاغی صباحه قدر قاطاسون » (خروج، یکریمی اوچنجی باب، ۱۸)، « ربه تقدیم ایده جککنز اتمک تقدیمه لریک هیچ بری مایالی یا پلاسون. زیرا ربه قربان اولمق اوزره اصلامایا وبال یا قیاه جقسکنز » (لاویلور، ایکنجی باب، ۱۱)

سیحاق اقلیملرده سوت چابوق تحمرایتدیکی ایچون عمومیتله اکشیمش یه نیر. مع هذا متخمر شیرک مذبحده تقدیم ایدیلشنی منع ایدن قانونه شمالی اسرائیلده هر قربان شککنده مراعات ایدیلشمسدی: « شکر قربانی مایالی اولارق تقدیم ایدیکز و متبرع تقدیمه لر اعلان وندا ایدیکز. زیرا ای نجی اسرائیل سز بویله یا پماغی سودیکز دیه رب یه ووا بویورور » (عاموسی، دردنجی باب، ۵)، لاولولر شریعتی بوخصوصده اک بویوک مساعده کارلقده بولونیور: شکر ایچون سلامت ذیحاسی پیده لرندن ماعدا مایالی اتمک تقدیمهسی دخی تقدیم ایله سین » (لاویلور، یدنجی باب، ۱۳) و « صالامه تقدیمهسی اولمق اوزره مسکنلر کزدن ایکی اتمک کتوره سکنز. بونلر دخی ایکی عشر خاص اوندن مایه لی پیشیرلش اولارق ربه طرفانده اولسون » (لاویلور، یکریمی اوچنجی باب، ۱۷).

تخمربتیجه سنده حصوله کان شرابک منسکده بویوک برموقعی بولندینی حالدیه بالعکس مایه نک قرباندن اخراجی غریب کورونور. مایه وضحرک مستمرانه منعی دخی محافظه کارلق بساطتیه ایضاح اتمک مشکلدیر. ذاتاً اک اسکی شکله مایانک اشیری منعی یالکنز

[۱] بوخصوصده مفصل معلومات ایچون، فره یزر، سالفالذکر اثر، برنجی جلد، ص

فصح بایرامنه مقصور اولدیغنه آئیده کی فقره لر شهادت ایتمکده درلر : « سنه ده اوچ دفعه بکا بایرام ایده سک . فطین بایرامنی حفظ ایده سک . آیبب (مارت - نیسان) آئیده یعنی معین وقتده . سکا امر ایتمدیکم کبی یدی کون فطیریه سک ... قربانک قانی مایه لی آتمک تقدیم ایتمیه سک . بایرامک یاغی صباحه قدر قالماسون . ذیحجه مک قانی مایه ایله تقدیم ایتمیه سن . فصح بایرامک ذیحجه سی صباحه قدر قالماسون » (خروج ، اتوز دردنجی باب ، ۲۵) . بوققره ده کی یاغ ایله آتمک صباحه قدر براقلماسی قانونیه مایه تک منعی تماماً برینه صربو طدر . زرا فصح بایرامنه یاقیندن اقربا بعضی عرب قربانلرنده بالآخره تفصیلاتیه کوره جکمز وجهله قربان آتی طلوعدن اول حتی چیک اولارق نیمسی ایجاب ایدیوردی : بعدالمیلاد ۴۱۰ سنه سنده pétraea (الیوم کرک) عربلرینک اجرا ایتمدیکی خصوصی بر قربان طرزینی Nilus تصویر ایتمشدر : بوکا نظراً عربلر عن آیه یعنی صباح ییلدیزینه ، طلوعدن اول بویوک راستعجال ایله برانسائی یاخود بیاض بر دوه قربان ایدیوردی . بو راستعجالک سببی ، صباح ییلدیزینک قربان ائناسنده حاضر بولونماسی تأمین آتمک اولدینی آشکاردر . مقدس محل اطرافنده الهی سویبه رک اوچ دفعه یورود کدنصکره رئیس یاخود اختیار برپاس (سادن) قربانه بوقیلدچه ووروب آقان قانی ایلمک ایچر . بعده خلق قوشارق حیوانک قویار ایلمدکری پارچه لرینی کمیکر ایله ، باغصاقلری طلوع ایدن کونشسه قارشی قویارلر [۱] شو حالده قربانک مؤثرتی دیری آنه وقانه معطوف اولدینی مستبان اولور . چورومکه مستعد هر شیدن اجتناب ایدیلمسک سببی ده بودر . تخمر ایله چورومه آراسنده کی مناسبت ایسه آشکاردر .

سونک قربان خصوصنده قوللانماسی منع ایدن مثبت قانونی شودر : « ... اوغلاغی آناسنک سودیله پیشیریه سین » (خروج ، بکرمی اوچنجی باب ، ۱۹) ، « ... اوغلاغی آناسنک سودیله پیشیریه سین » (خروج ، اتوز بشنجی باب ، ۲۶) [۲] بوراده موضوع

[۱] سالف الذکر هسنتش آنسیقلوپه دیسی ، نولدگه تک مذکور مقاله سی ، س ۶۶۵ وکذا ، لاغرانز ، ص ۲۵۸ ج ایرده Tlemcen قضاسنده ، Aisawa عنوانی بر اسلام جمعیتی ، بوقاروده بحث ایتمدیکمز قربانه مشابه ، دینی بر آیین اجرا ایدیورلر . بو آیین ائناسنده دیشی برکچی بی دری وکیلرله برابر چیک اولارق بیورلر . بو خصوصده بافیکز : Douité, des Aissaoua à Tlemcen ، ص ۱۳ ، عربلرینک بوقاروده مذکور قربانلری حقتده کذا هارورود دارالفنون تاریخ

ادیان مدرسی G. Z. Moore ک History of Religions ، ایکنجی جلد ، ص ۶ [۲] « اوغلاغی آناسنک سودیله پیشیریه سی » سببی فولکلور ماده سی اولدرقه تدقیق وایضاح

بحث اولان آناسنک سودی، عبرانیلرده عمومیتله استهلاک ایدیلن ساده جه کچی نك سودیدره: طعامک ایچون و خانه نك طعامی ایچون و جاریه لرینک نفقه سی ایچون کفایت مقداری کچی سودک اولاجقدر « (امثال یکریمی یدنجی باب ، ۲۷) سوتله یشیرلمش ات ، عربستانده حالا استهلاک ایدلمکده اولان بریمکدر . اساساً خروج کتابنده کی ققره لرك سیاق و سباق بعض اسکی قربان سکنه شهادت ایتدیکنی کوستریور : « وجدعوت کیدوب براوغلاق و برافا [۱] اوندن فطیر پیده لر حاضر لایوب اتی سپته قویدی . آنک صوبنی دخی برتجربه قویارق آنلری بطم آغاجی آلتنده یانه جیقاروب تقدیم ایلدی . اللهم ملک دخی آکا اتی و فطیر پیده لری آلوب شو قایا اوزرینه قووانک صوبنی دوک دیدی . او دخی اویله یاپدی . اوزمان ربک ملکی التده عصاسنک اوجنی اوزاتوب اته و فطیر پیده لره طوقوندقه قایادن آتش جیقوب اتی و فطیر پیده لری یاقدی . وربک ملکی اونک کوزلری اوکندن کیتدی . » (حاکلر ، آلتنجی باب ، ۱۹ ، ۲۱) .

ابتدائی ملترک اکثریسنده ، سوت قانک بر معادلی اولارق تلی ایدیلیدی . بویله جه آناسنک سودنده یشمش براوغلاق « قانلی » یمکه معادل اولوق اوزرده آکلاشیله بیلیر . عینی برنسیپ ، بالک مصفی و معاصر عربجه ده « دبس » یعنی پکمزک افاده ایش اولدینی قایناتیلارق قویوتیلمش میوه عصاره سی دخی احتوا ایدره : « ربه تقدیم ایده جککیز آنک تقدسه لرینک هیچ بری مایلی یاییلماسون . زیرا ربه قربان اولوق اوزره اصلا مایه یاخود بال یاقایه جقسکیز » (لاولولر ، ایکنجی باب ، ۱۱) . مع هذا قارتاجه لیلرده میوه طبیعی حالده اولارق تقدیم ایدیلیدی . عبرانیلرده دخی قدیم زمانلرده تقدیم ایدیلش اولدینی محتملدر : « و اول دیاره کیروب میوه سی یه نیر هر هانکی نوع آغاج دیکدی کیزده آنک میوه سی ختانسز کی نایاک طوتارسکیز ، سزه اوچ سنه ختانسز اولارق یه نیلمه سون . دردنجی سنه سنده میوه سنک کافه سی ربه ثنا ایچون مقدس اولسون » (لاولولر ، اون طقوزنجی باب ، ۲۳ ، ۲۴) ، « و صحرايه جیقوب کندی باغلرینی بوزدی لر و اوزوملری باصوب ذوق و صفا ایتدی لر و الاهلرینک خانه سنه (حریم الاحرام) کیروب یدیلر . . . » (حاکلر ، طقوزنجی باب ، ۲۷) .

قارتاجه لیلرده میوه تقدیمی . معاصر یهودی خیمه لر بایرامنده اولدینی کی محمول بر

ایدیلشدر : فره یزر ، Le folklore dans l'ancien Testasment ، فرانسه جه به مختصر ترجمه سی ، ص ۳۱۳ و متعابری

[۱] برافا ، اون سکنز اوققه در .

دالک تقدیمندن عبارتدر . چادیر بایرامی ضیافتنده نفیس میوهلر تقدیم ایدیلسی خاصهٔ امر ایدیلشدر: «... و برنجی کونده کندیلریکزه کوزل آغاچلر میوهسنی خرما دالدری و صیق یا پراقلی آغاچ دالدری و دره سو کودلری آلوب اللهکیز ربک حضورنده یدی کونلک شنلک ایده سکنز» (لاویلور، یکریمی اوچنجی باب، ٤٠). واقعا قارتاجه کتابهلرنده میوه تقدیمی حقنده ویریلن معلومات هر نه قدر جزئی ایسه ده میوه نك دائمًا بخور ایله برابر ذکر ایدیلسنندن دولایی مذبحده تقدیم ایدیلدیکنی قطعیتله آکلایورزه بو عبرانی آیتنک دخی منشی، اصلی معناسی اولدینی شه سزدر. [١]

عبرانیلرده نباتی یا خود حیوانات تقدیمه لری بالخاصه ایلك محصول شکننده تقدیم ایدیلکله برابر بو تقدیمه لری ک چوق مستعمل حیوانی برقرانه ترفیقا تقدیم ایدن برعبرانی، بو تقدیمه سنی دهها سخاوتکار قیلماغی تأمین ایدن بوماده لری علاوه ایتمسی ایجاب ایدردی . سامی اولدیگه لرده، بو مختلف تقدیمه لری آسانده اک مهمی حیوانی قربانلردر. فی الحقیقه بو انمودجی برقریاندیر . فنیکیلیلرده خاصهٔ کسيلمش قربان مناسنه کلش Zebak کله سی، عبرانیلرده حتی اتمک، زیتون و یاغ تقدیمه لرینه ده شاملدر. منسکده، حیوانات تقدیمه سنک قالی اهمیتی، سامی عرقلک تاریخی ایله مناسبتداردر: زیرا بوتون سامیلر، بدایتده بدوی عربلرله منسکی ایله یرلشمش کنعانیلر منسکینک برچوق نقطه لرده اشتراکی، قربانی عبادتک باشلیجه خطوطی سامی نسبک هیچ بر قسمی هنوز زراعتی اوکره نوب حیواناتی باشلیجه طعام اولارق قبول ایتزدن اول تثبیت ایدیلش اولدینی محقق در: « ایمی اختیاریلرمن و دیاریمیزک بوتون سکنه سی بزه سویله یوب یانکیزه یول ایچون آزیق آلوب آنلری قارشولاییکنز. و آنلره بز قوللرکززه شمدی بز مایله عهد ایدیکز دیو سویله بیکنز دیدیلر. سزه کلک اوزره چیفدیغمز کون بو اتمکیزی یملک ایچون خانه لریمزدن آلدیغمزده صیجاق ایدی . شمدی ایشته قورومش و کوفلنمشدر. » (یشوع، طقوزنجی باب، ١١ و متعاقب لری). یشوعک بو فاده سی زراعی ملتلرک باشلیجه ذخیره سی صورتنده تلقی ایدیلیدر. سامیلرده معتاداً و دائمی اولوق اوزره قبول ایدیلش اولان قربانلرک یکانه صنفی تشکیل ایدن اهلی حیوانات اتی، حق بدوی عربلرده بیله عمومی یملک ماده سی دکلدی. بدوینک هر کونکی یملکی سوت، الهه ایده بیلیر ایسه او حیواناتندن و محدود

[١] مقایسه بو پوروکز: « رب بکا دیدی که: بنه کیت دوستی طرفندن سویلن برزانیه سو، نته کیم بنی اسرائیل غیری اللهله دونوب اوزوم پیده لری سوزلر ایسه ده رب آنلری سور » (هوشع اوچنجی باب، ١٠) بوقره بعالیم عبادتیه مناسبتدار کورونیور.

مقدارده خرما واوندن عبارتدی . اون بيله على الاكثر بالذات استحصال ايديلمکدن زياده آنجق صاتون آلمق ياخود سرقت ايله اکتساب ايديلن بر ماده در . اهلی حیوانات اتندن نادراً استفاده ايديلير ياخود قحطلق زمانلرنده يه نيردی . [۱] بناءً عليه قربانلر ماده سنک اتخابی اداره ايدن يکانه عمده انسانی غدادن عبارت اولسايدی ، بدوی منسکنده اتک دکل ، فقط سونک فائق بر موقعی بولنوردی . حقیقت عکسی در . بومشکلاتی رفع ایچون ، قربان اولارق تقدیم ايديلن ماده نك ، بالطبع ممکن اولديغی قدر الكفيس نوعدن تقدیم ایلمسی مجبورتی ایجاب ايتديرر ايسه ده ، فقط بو پرنسیپه بناءً آو حیوانلرينک نیچون قربانندن اخراج ايدلمسی لازمکلمديکینی ایضاح ايدمه . زیرا برغزال یاشلی بر دوه دن ده ا فنا بر غدا دکلدر [۲] . بناءً عليه بوماده نك حقیقی حل وایضاحی باشقا بر استقامتده یعنی عبرانيلرده قربانی بمکملک قربانسز احضار ايديله مديکی جهتنده آرانلملیدر . تقدمه ، ذحیره دن عبارت ايسه ، مذبحده ياخود مقدس محللرده الوهيتک وکیل ومثللری اولان پاپاسلر طرفندن تماماً استهلاك ايديليردی : «... واتمک تقدمه سندن بقیه سی هارون ايله اوغللرينک اولسون . ربک قربانندن اولارق اقدسدر» . (لاويلولر ، ايکنجی باب ، ۳) ، «... وکاهن آنک ایچون کاهنک اولسون» (لاويلولر ، بشنجی باب ، ۱۳) ؛ «... ومقدس شيلرده

[۱] ص ۳۲۵ Arabia deserta , Doughty, prof. مع هذا Fraenkel, Fremdwörter , ص ۳۱ ده عربلرده باشلیجه اتی ايله تمیش ايتکلرینی بوتون راعی قبيله لرده بالعکس اتک اهمیتی تالی اولديغی ادا ايدیور ايسه ده بواfade نك آو حیواناتنه راجع اولديغی قبول ايدیلنجه ادمازک صحیحی تبین ايدر . فی الحقیقه معاصر « سلیب » کبی بعض عرب قبيله لرينک سورولری اولما ديفندن تماماً آو حیلقله یشایورلر .

[۲] مقایسه بویوریکز : « واسحق اختیار اولوب کوزلری کورمکدن عاجز اولدقه بویوک اوغلی عیسوی چاغیروب آکا ای اوغلم دیدیکنده لیک دیدی ، او دخی ايشته بن اختیار اولدم اوله جکم کونی بيلمه بورم ، شمعی سن سلاحرلیکی تیرکشکی ویاکی آلده صحرايه چیق ، بکا بر آو آولا وسودیکم وجهله طعام ترتیب ابدوب بکا کتور . بن دخی ییوب اولزدن اول جام سکا برکت او قوسون دیدی . واسحق اوغلی عیسوی بونی سویلرکن ربقا دیکله بور ایدی . عیسوی دخی آوی آولایوب صحرايه کیتدی .

اوزمان ربقا اوغلی یعقوبه خطاباً ايشته بدریکک قارنداشک عیسوی بکا آوکوتوروب طعام ترتیب ايله بن دخی ییوب اولزدن اول خضورنده سکا برکت او قویه م دیدیکنی ايشتدم . (تکوین ، یکریمی یدنجی باب ، ۱ - ۷)

ایتدیکی زیانی آنک اوزرینه بشده برنی ضم ایدهرك ادا ایلهسون و آتی کاهنه و یروب کاهن دخی آنک ایچون صوچ قربانی اولان قوچله امر کفارتی اجرا ایدهجک و آکا عفو اولونهجقدور» (لاویلور، آلتیجی باب، ۱۶)

بوتون تفصیلاتیه معلومز اولان عینی طرزده یکانه عرب تقدمهسی، «الاقصر» الهک صنمی اوکنه آوچ طولوسیه وضع اولونان تقدمهدر [۱] مع هذا بو تقدمهیه، شبهسز الوهیتله مسافرلی اولوق اوزره تلقی ایدیلن فقیرلرک اشتراکنه مساعده ایدیلیردی. فی الحقیقه nioha کلمهسی دخی افاده ایتدیکی وجهله، حبوبات تقدمهسی عابدلرک الوهیتله تأدییه ایتمش اولدقلری برویرکی ماهیتنی حائر اولدیفنی محققدور. چونکه قربان ایدیلن حیوانک بر پارچهسی مقدم ایله الهه عائد اولدیفنه نظراً قربان ایدهنله الهه برلکده ضیافتده بولونیورلر دیمکدر. حیوانی قربانلره قبول ایدیلن رجحان و تفوق، بسیط برویرکی تأدییهسی دکل، فقط الله ایله عابدلری آراسنده معشری بر اشتراک فعلی اولان قربان نوعنک رجحان و تفوقته تقابل ایدر. معشری یمکک نیچون بر قربان اتی استلزام ایتدیکنی ایسه بالآخره موضوع بحث ایدهجکمز.

اسکی زمانلرده مذبحیه موضوع بوتون قربانلرک تماماً الهلره عائد غدا اولدیفنه اعتقاد ایدیلشیدی. یونانلرده هومریک الوهیتلر [۲] خصوصی و خصوصی یونان الهلرینک کچی، قوچ، بوغاییهن و انسان قربانلرینه کنایه اولوق اوزره «انسان ییهن» کبی خصوصی لقبلی وارد.

عبرانیلرده، مزامیر محررینک قوتلی اعتراضه رغماً [۳] یهودانک بوغالر اتی یروب کیلر قانی ایچدیکی تلقیمی، قربانه الوهیت غداسی تسمیه ایدی. اسکی رهبانی، منسکی لسانده قالمشدر: «قربانلرینک یاغنی ییهن و مشروبات تقدمهلرینک شرابی ایچن صیغندقلری قایا الله اولان الهلری نرهدهدر. قالدقسونلر سزه یاردیم ایتسونلر، سزی حمایه ایتسون دیه جکلردر» (تنبیه، اوتوز ایکنجی باب، ۳۷-۳۸). فقط بت پرستانکله دها یوکسک شکللرنده و آتش تقدمهلری حالتده بو تلقینک قایا مادیلکی، عابدلر حصهسنه الهلرک

[۱] وملهاوزن، سالف الذکر اثر، ص ۵۸ و متعابقری

[۲] ایلادا، یوز قربان ضیافتی، طقوزنجی باب.

[۳] «خانه کدن طانا و آغلرندن ارکیچ آلام... اگر آجیقیرسهم سکا سوله مم. زیرا زملین.

ایله آنده بولونانک کافهسی بنمدر. بوغاییهن و ارکیچ قانی ایچیرییم، (النجی قومور، ۹، ۱۲، ۱۳).

اشتراکندن اول خوشبو قوقوده ائیرلشمسی لزومی عقیده سیله تعدیل ایدیلشدی. بومطالعه
 یزی عبرانی قربانی مناسبتیله جلب دقت ایتدی کمز نقطه لردن ایکنجیسنه یعنی ساده جه
 الوهیت اوکنه ، مقدس سفره یه موضوع قربانلر ایله مذبحده استهلاك ایدیلن قربانلر
 آراسنده موجود فرقه سوق ایدر .

ملحی عمر

- مابعدی وار -

